

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

1. Decet Romanum &c. Indultum concessum S.R.E. Cardinalibus, post
Conventiones inter se factas, in Conclavi Sede vacante, quod vulgò
Compactum dicitur: anno 1555.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

pressis habentes, illis aliàs in suo robore perman-
furis, hac vice duntaxat, specialiter & expressè de-
rogamus, contrariis quibuscunque.

Aut si aliquibus, communiter vel divisim, ab eadem
sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi vel
excommunicari non possint, per Litteras Aposto-
licas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo
ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergò omninò hominum liceat, hanc pagi-
nam nostræ Absolutionis, Approbationis, Confir-
mationis, Suppletionis, Innovationis, Concessio-
nis, Derogationis infringere, vel ei ausu temera-
rio contraire. Si quis autem hoc attentare præ-
sumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac
Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se no-
verit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno mil-
lesimo quingentesimo quadagesimo tertio, Nonas
Decembris, Pontificatus nostri anno septimo.

PAULUS QUARTUS.
PONTIFEX CCXXVII.
ANNO DOMINI MDLV.

Paulus Neapolitanus, priùs Joannes Pe-
trus Caraffa, successit Marcello II. anno 1555.
Latinè, Græcè & Hebraicè doctus, Theati-
norum Auctor, severus in delinquentes, Pri-
vilegiis Populo Romano concessis statuum
ex marmore meruit. Moriturus Cardina-
libus Sanctam Inquisitionem commendavit,
quæ tamen ipsum adeò invisum reddiderat,
ut quum animam ageret, Carcere Inquiti-
tionis succenso à furente plebe, Cœnobium
Dominicanorum Inquisitorum in summo fuit
discrimine, impetuque in Capitolium factò,
statuæ marmoreæ Pontificis, capite, dex-
træque truncatæ, toto triduo per urbis vias
volutatæ, postremò in Tiberim projectæ
fuerint, Insignibus Gentilitiis omnibus uno
die sublatis, & Cadavere Pontificis tenui
pompa sepulto: anno 1559. (*Magni Bul-
larii Romani hujus Editionis Lux. 1727.
Tom. I. fol. 816.*)

I.
Ex Mem.
du Clergé
de France
Tom. 2.
pag. 604.

Indultum concessum S. R. E. Cardinalibus, post
Conventiones inter se factas, in Conclavi Sede
vacante, quod vulgò *Compactum* dicitur: anno
1555.

PAULUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, ad futuram rei memo-
riam.*

DECET Romanum Pontificem, Domini nostri
JESU CHRISTI in terris Vicarium, ea
quæ, etiam antequam ad Summi Apostolatus apicem
assumptus esset, inter ipsum & alios Cardinales
pro bono pacis, & felici regimine ipsius Romanæ
Ecclesiæ, & Status Ecclesiastici maturo consilio ordi-
nata & promissa existunt, semper rata habere,
& illis, quo firmitus subsistant, Apostolici Munimi-
nis robur adjicere. Cum itaque nos tunc in mi-
noribus constitui, & Episcopus Ostiensis, Sede Apo-
stolica per obitum felicitis recordationis Marcelli Pa-
pæ II. Prædecessoris nostri vacante, in Conclavi,
in quo divinâ favente clementiâ ad Summum Apo-
stolatus apicem assumpti fuimus, una cum Vene-
rabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, in
ipso Conclavi pro electione futuri Romani Pon-
tificis celebranda interessentibus, certa Capitula inter
nos & ipsos Fratres maturo consilio facta, sub-
scripserimus, & postmodum ad hujusmodi Apo-

stolatus apicem, meritis licet imparibus, per eos-
dem Fratres electi. Capitula ipsa, prout illa in mi-
noribus constituti promiseramus, subscribendo purè,
simpliciter & bona fide ad litteram observare, &
adimplere solemnè voto promiserimus & juraveri-
mus, & ita illa omnia ad unguem omninò ob-
servare intendebamus: idcirco imprimis promitti-
mus & juramus, quod omnibus viribus nostris
conabimur & curabimus, pacem inter Principes
Christianos componere; & cum effectu faciemus,
quòd universalis Ecclesiæ & Romana Curia reform-
etur, prosequendo reformationem à piæ memo-
riæ Julio Papa III. inchoatam, ipsamque Cur-
riam non transferemus extra aliam urbem Ro-
mam, nec de loco ad locum, aut de Provincia
ad Provinciam; quodque numerus Venerabilium
Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium statuatur
ac restringatur, & ex nunc ad numerum quadra-
ginta ejusdem S. R. Ecclesiæ ex omnibus nationi-
bus, sine præjudicio præsentium, ad summum statu-
tus & restrictus censeatur; ac interim quousque
dicti Cardinales, qui nunc sunt, ad hunc numerum
reducantur, à novorum Cardinalium promotione
abstinebimus. Licebit tamen nobis de pileo nostro,
prout nobis videbitur, liberè disponere; ac duos
vel tres alios Cardinales, etiam ante numeri hu-
jusmodi reductionem, ex Consanguineis nostris
infra tertium gradum, ante vel post reductionem
eandem, modò ultra duos non promoveamus, creare.

Non etiam assumemus Cardinales, nisi in ætate
saltem viginti quinque annorum constitutos, ac
viro bonæ vitæ, conversationis & famæ, ac lit-
terarum scientiâ, & bonis moribus præditos; ser-
vabimusque Decretum prædicti Prædecessoris in sa-
cro Consistorio editum, de duobus fratribus ger-
manis ad Cardinalatus honorem non assumendis;
quod extendatur & extensum esse censeatur, etiam
ad patruum & nepotem, ut eodem tempore nullo
modo in eodem Collegio esse possint. Et insuper,
juxta antiquam & laudabilem consuetudinem, pro-
motionem faciendam, saltem per octo dies ante
Cardinalibus in Consistorio tunc præsentibus de-
nuntiare, & Cardinales creandos in ipsa publica-
tione publicare debeamus, nec quemquam eorum
in pectore reservare, aut aliquo modo exquisito,
secretum etiam ad breve tempus tenere; quodque
omnes & singuli ejusdem S. R. E. Cardinales pro
tempore existentes, ex omnibus & singulis suis
bonis, etiam ex fructibus Cathedralium, etiam
Metropolitanarum Ecclesiarum aut Monasteriorum,
& aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorum-
cumque perceptis, & pro tempore percipiendis,
tam inter vivos, quam in ultima voluntate, inter
quascunque personas, liberè testari & disponere
poterunt, nec ad aliquam particularem licentiam
seu facultatem desuper obtinendam, ulla unquam
necessitate cogentur.

Et si contigerit, aliquem ex eisdem Cardinali-
bus ab intestato, & sine ulla rerum ac bonorum
suorum dispositione decedere, quod ejus spolia ad
Cameram Apostolicam non pertinebunt, sed inter
illius hæredes & familiares, arbitrio trium Sacri
Collegii Cardinalium hujusmodi, in ordine prio-
rum, pro tempore existentium, distribuantur; ac
Cardinalibus, quorum fructus seu redditus Ecclesia-
stici ad valorem sex millium Ducatorum auri de
Camera non ascendent, de proventibus ejusdem
Camere usque ad summam ducentorum Ducato-
rum similibus quolibet mense providebimus: ita
quòd solutio incipiat à die Assumptionis, sine ulla
excomputatione pecuniarum antea perceptarum. Et
nihilominus curabimus dictam Cameram ab ejus-
modi onere liberare, eisdem Cardinalibus providendo,
usque ad summam sex millium Ducatorum hujus-
modi de redditibus bonorum Ecclesiasticorum, præ-
sertim per obitum Cardinalium vacantium. Ipsique
Cardinales erunt exempti à decimis, gabelis, ac
quibuscunque aliis impositionibus, & oneribus ordi-
nariis & extraordinariis, quacunque de causa us-

que ad hunc diem impositis & imponendis; ac in Diocesi in qua erunt ordinarii Collatores, quicumque Beneficia Ecclesiastica ad eorum collationem, tam conjunctim, quam divisim pertinentia, qualitercumque reservata, præterquam veræ, & non juxta Constitutiones, Declarationes per recolendæ memoriæ Paulum Tertium Romanum Pontificem, & dictum Julium similiter Prædecessores nostros editas, familiaritatis continuæ & commensalitatatis Romani Pontificis pro tempore existentis, liberè conferre poterunt: quodque regulæ de infirmis resignantibus, tam citrà, quam ultra montes, in præjudicium Indulorum eorundem Cardinalium, & Indultis ipsis, ad instantiam Regum & Principum, etiam virtute quorumcumque Mandatorum ac gratiarum, non derogabimus. Necnon contra eorundem Cardinalium personas in quacunque causa, nisi in casibus hæresis vel schismatis, aut læsæ Majestatis, in primo capite, ac præcedente legitima causæ cognitione & processu, coram Cardinalibus ad id de duarum partium aliorum Cardinalium tunc præsentium consensu, per modum secretum præfinito deputandis, non procedemus, nec procedi faciemus. Et præterea Civitates, terras & loca aut bona, vel jura ejusdem Romanæ Ecclesiæ, etiam ex causâ permutationis, etiam cum recompensâ, aut pro evidenti utilitate, vel necessitate, alienare seu infeudare, etiam si alienari vel infeudari consueverint, ad longum tempus locare; vel pignori tradere, seu in gubernam, aut alio titulè ultra vitam nostram concedere, etiam omnibus Cardinalibus consentientibus, minimè valeamus, nisi illa quæ de cætero ob lineam finitam, & aliâs legitime devolventur. Et si aliter fecerimus, id sit nullius roboris, ac momenti, ac quoadcunque retractari possit & debeat. Et si qui Cardinalium ad id (quod absit) consenserint, non solum perjuri, sed etiam infames infamiâ juris & facti existant: teneanturque Cardinales in futurum promovendi ante receptionem pilei jurare, præmissis consensum non adhibere. Ac post coronationem nostram, infra decem dies Bullam, sive Constitutionem perpetuam præsentis Capituli confirmatoriam edere & publicari facere. Et quod nullo pacto bellum geremus adversus Principes Christianos, aut cum aliquo eorum contra alium sedes inibimus; aut Ligam faciemus: Sed nos communem Patrem & æqualem omnibus exhibebimus, neutralitatemque veram servabimus, nisi ex justa & urgenti causâ, quæ à majori parte ipsorum Cardinalium in Consistorio secreto, & per modum secretum probata fuerit. Ac nemini, nisi per modum secretum de consensu duarum partium Cardinalium eorundem, facultatem præsentandi vel nominandi, aut consensum præstandi ad Ecclesias Cathedralis, seu Monasteria, vel alia Beneficia Consistorialia, in Consistorio proponantur & expendantur, unquam concedemus. Et cum deceat Consistorialia in Consistorio expediri, rationem habebimus; quòd non solum provisiones Ecclesiarum, sed etiam Monasteriorum, ac alia Beneficia Consistorialia in Consistorio proponantur & expendantur. Nec Litteræ Apostolicæ, seu Bullæ desuper per Secretarium aut aliter expediri possint, nisi per viam ordinariam Cancellariæ, seu dictæ Cameræ Apostolicæ. Ac nullas etiam ad instantiam Principum imponemus decimas, nisi urgentibus de causis à majori parte dicti Collegii per secreta suffragia approbandis. Et demum Personas Ecclesiasticas, quarum Beneficiorum Ecclesiasticorum fructus valorem viginti quatuor Ducatorum similibus secundum omnem æstimationem excomputandis distributionibus quotidianis non excedant, decimis quacunque de causâ imponendis non gravabimus. Ac procurabimus etiam, & cum effectu, quantum in nobis fuerit, faciemus, ut Basilica Principis Apostolorum de urbe perficiatur; & tantum pecuniarum in ea erogabimus, quantum per conscientiam nostram à nobis fieri posse arbitrabimur.

Nec non super omnibus & singulis Capitulis prædictis eorumque executione, tam conjunctim, quam divisim, Litteras Apostolicas cum omnibus & singulis Decretis, Clausulis & Mandatis necessariis & opportunis, ad libitum partium quoad præmissa concernunt, tot quot ipse partes voluerint, dabimus.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1555. 4. Kalendas Junii, Pontificatus nostri anno primo. Signé sur le reply, R. Danerius. Seellé en plomb pendant en laqs de foye rouge & jaune. Et sur le reply est écrit. *Registrata in Secretaria Apostolica, ligné, ROTULO.*

In Germania inferiore seu Galliâ Belgicâ tres Archiepiscopatus Mechliniensem, Cameracensem & Utrajectensem &c. instituit: anno 1559.

PAULUS EPISCOPUS.

Servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Super universas Orbis Ecclesias, eo disponente, qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, quamquam sine nostris meritis constituti, levamus in circuitu Agri Domini oculos mentis nostræ, more pervigilii Pastoris inspecturi, quid Provinciarum & locorum quorumlibet statui & decori, quidve illorum incolarum animarum saluti congruat; ac desuper hoc præsertim tempore, quo humani generis hostis omni conatu ad ipsarum animarum perniciem, & Fidei Catholicæ everisionem incumbit, disponi debeat.

Et divino fulci præsidio dignum, quin potius debitum arbitramur, in irriguo militantis Ecclesiæ agro novas Archiepiscopales & Episcopales Sedes & Ecclesias plantare, ut per hujusmodi novas plantationes popularis augeatur devotio, Divinus Cultus effloreat, & animarum ipsarum salus subsequatur; ac loca insignia, ea præsertim, quorum Incolæ, benedicente Domino, multiplicari noscuntur, dignioribus titulis, & condignis favoribus illustrentur, ut propagatione novarum Sedium, Venerabiliumque Præsulum assistentiâ, regimine & doctrinâ suffulti cum Apostolicæ Auctoritatis plenitudine, & orthodoxæ Fidei augmento, populi ipsi proficiant semper in Domino, & quæ in temporalibus sunt adepti, non careant in Spiritualibus incremento, præsertim cum id Catholicorum Regum & Principum exposcat devotio.

Cum itaque mentis nostræ aciem convertissemus in eam inferioris Germaniæ partem, quæ charissimi in Christo Filii nostri Philippi Hispaniarum Regis Catholici, ditioni hæreditario jure subjecta est, scientes, messem quidem ibi multam esse, operarios autem paucos; propter quod cum ea Regio antiquitus, erectionis Cathedralium Ecclesiarum suarum tempore, sparsim & infrequenter admodum habitaretur, à tot jam, tantisque populis & gentibus incolitur, ut pro Oppidorum celeberrimorum, quibus utique referta est, frequentia, & castellorum pagorumque multitudine, pauca ibi sint Ecclesiæ Cathedralis, quo fit, ut tam pauci Episcopi non eâ, quâ opus est, diligentia tantam animarum multitudinem regere possint.

Quod quibusdam eorum hoc etiam est difficilius, quòd ipsorum Diocesanum Linguae idiomate, institutisque differant, & quidem eorum etiam ejusmodi Privilegia habeant, ut ipsos ad Sedem Episcopalem non liceat evocare; ita ut nec Fidei Doctrinâ, & piè vivendi præceptis commodè instrui, nec, si quid deliquerint, facile corrigi ab Episcopis suis possint.

Ad ipsos verò Episcopos visitandos, admonendos, & in officio continendos, ne una quidem in tota illa tam celebri, & tam longè, latèque patente Regione Ecclesia est Metropolitana; sed illæ, quibus subjunctæ sunt,

II.
Ex Op.
Dipl. Mi-
rai Tom. I.
pag. 472.